

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

COMMISSION DE LA DEFENSE NATIONALE

Dinsdag

17-04-2018

Voormiddag

Mardi

17-04-2018

Matin

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld sp.a	Open Vlaamse Liberalen en Democraten socialistische partij anders
Ecolo-Groen cdH	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen centre démocrate Humaniste
VB	Vlaams Belang
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PTB-GO!	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture!
Vuye&Wouters	Vuye&Wouters
PP	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 54 0000/000	Parlementair stuk van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beige kleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen :	Commandes :
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/ 549 81 60	Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be	www.lachambre.be
e-mail : publicaties@dekamer.be	e-mail : publications@lachambre.be

INHOUD

SOMMAIRE

Samengevoegde vragen van	1	Questions jointes de	1
- de heer Jacques Chabot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het wetenschappelijk en technologisch onderzoeksprogramma van Defensie voor 2018" (nr. 24115)	1	- M. Jacques Chabot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le programme de recherche scientifique et technologique 2018 de la Défense" (n° 24115)	1
- mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het wetenschappelijk en technologisch onderzoek bij Defensie" (nr. 24538) <i>Sprekers: Jacques Chabot, Steven Vandepuut</i> , minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken	1	- Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la recherche scientifique et technologique au sein de la Défense" (n° 24538) <i>Orateurs: Jacques Chabot, Steven Vandepuut</i> , ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique	1
Vraag van de heer Jacques Chabot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de witte vloot van Defensie" (nr. 24353) <i>Sprekers: Jacques Chabot, Steven Vandepuut</i> , minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken	2	Question de M. Jacques Chabot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la flotte blanche de la Défense" (n° 24353) <i>Orateurs: Jacques Chabot, Steven Vandepuut</i> , ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique	2
Samengevoegde vragen van	3	Questions jointes de	3
- mevrouw Julie Fernandez Fernandez aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de pensioenen van de militairen" (nr. 24388)	3	- Mme Julie Fernandez Fernandez au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les pensions des militaires" (n° 24388)	3
- de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de problemen die militairen ondervinden voor de berekening van hun pensioen via MyPension" (nr. 24433)	3	- M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les problèmes que rencontrent les militaires lors du calcul de leur pension via MyPension" (n° 24433)	3
- de heer Jacques Chabot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de pensioenregeling voor de militairen" (nr. 24848)	3	- M. Jacques Chabot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le régime de pension des militaires" (n° 24848)	3
- mevrouw Kattrin Jadin aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het verlof voorafgaand aan het pensioen" (nr. 24960) <i>Sprekers: Julie Fernandez Fernandez, Alain Top, Jacques Chabot, Kattrin Jadin, Steven Vandepuut</i> , minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken	3	- Mme Kattrin Jadin au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le congé préalable avant la période de la pension" (n° 24960) <i>Orateurs: Julie Fernandez Fernandez, Alain Top, Jacques Chabot, Kattrin Jadin, Steven Vandepuut</i> , ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique	3
Vraag van mevrouw Kattrin Jadin aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het enthousiasme voor de legerdienst in België" (nr. 24402) <i>Sprekers: Kattrin Jadin, Steven Vandepuut</i> , minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken	6	Question de Mme Kattrin Jadin au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'engouement pour le service militaire en Belgique" (n° 24402) <i>Orateurs: Kattrin Jadin, Steven Vandepuut</i> , ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique	6
Samengevoegde vragen van	7	Questions jointes de	7

- de heer Jacques Chabot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de verouderde staat van onze kazernes" (nr. 24513)	7	- M. Jacques Chabot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'état de vétusté de nos casernes" (n° 24513)	7
- mevrouw Katrin Jadin aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de staat van de legerkazernes" (nr. 24578) <i>Sprekers: Jacques Chabot, Steven Vandeput, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken</i>	7	- Mme Katrin Jadin au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'état des casernes militaires" (n° 24578) <i>Orateurs: Jacques Chabot, Steven Vandeput, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique</i>	7
Samengevoegde vragen van	7	Questions jointes de	7
- de heer Tim Vandenput aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de F-16's" (nr. 24642)	7	- M. Tim Vandenput au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les F-16" (n° 24642)	7
- de heer Marco Van Hees aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de resultaten van de audit over het vervangen van de F-16's en de gevolgen daarvan" (nr. 24796)	7	- M. Marco Van Hees au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les résultats de l'audit relatif au remplacement des F-16 et ses implications" (n° 24796)	7
- de heer Raoul Hedebouw aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de resultaten van de audit over het vervangen van de F-16's en de gevolgen daarvan" (nr. 24797)	8	- M. Raoul Hedebouw au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les résultats de l'audit relatif au remplacement des F-16 et ses implications" (n° 24797)	8
- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de F-35's en projectielen die verarmd uranium bevatten" (nr. 24843)	8	- M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les F-35 et les projectiles contenant de l'uranium appauvri" (n° 24843)	8
- mevrouw Julie Fernandez Fernandez aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de beslissing van de regering om de F-16's te vervangen" (nr. 24849)	8	- Mme Julie Fernandez Fernandez au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le remplacement des F-16 décidé par le gouvernement" (n° 24849)	8
- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de audits inzake het F-16-vervangingsdossier" (nr. 24956) <i>Sprekers: Raoul Hedebouw, Dirk Van der Maelen, Julie Fernandez Fernandez, Tim Vandenput, Steven Vandeput, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken</i>	8	- M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les audits dans le cadre du dossier de remplacement des F-16" (n° 24956) <i>Orateurs: Raoul Hedebouw, Dirk Van der Maelen, Julie Fernandez Fernandez, Tim Vandenput, Steven Vandeput, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique</i>	8

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

van

DINSDAG 17 april 2018

Voormiddag

COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE

du

MARDI 17 avril 2018

Matin

De behandeling van de vragen vangt aan om 11.56 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer Tim Vandenput.

La discussion des questions est ouverte à 11 h 56 sous la présidence de M. Tim Vandenput.

De **voorzitter**: Vraag nr. 23827 van de heer Crusnière wordt uitgesteld.

Le **président**: La question n° 23827 de M. Crusnière est reportée.

01 Samengevoegde vragen van

- de heer Jacques Chabot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het wetenschappelijk en technologisch onderzoeksprogramma van Defensie voor 2018" (nr. 24115)
- mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het wetenschappelijk en technologisch onderzoek bij Defensie" (nr. 24538)

01 Questions jointes de

- M. Jacques Chabot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le programme de recherche scientifique et technologique 2018 de la Défense" (n° 24115)
- Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la recherche scientifique et technologique au sein de la Défense" (n° 24538)

01.01 Jacques Chabot (PS): Het wetenschappelijke en technologische onderzoeksprogramma van Defensie beslaat momenteel 73 studies. De ministerraad gaf groen licht voor nog meer studies in 2018. Er zijn al zes interne studies bij het Koninklijk Hoger Instituut voor Defensie gepland.

01.01 Jacques Chabot (PS): Le programme de recherche scientifique et technologique de la Défense compte septante-trois études. Le Conseil des ministres en a approuvé de nouvelles pour 2018. Six nouvelles études internes à l'Institut royal supérieur de la Défense ont été planifiées.

Waarover gaan ze? Welk budget werd er voor het wetenschappelijke en technologische onderzoeksprogramma 2018 van Defensie uitgetrokken? Welke rol is er voor de Koninklijke Militaire School weggelegd? Met welke universiteiten werkt Defensie samen? Wordt er gezocht naar civiel-militaire synergieën binnen de industrie en op Europees niveau?

Sur quoi portent-elles? Quel budget est-il alloué au programme de recherche scientifique et technologique 2018? Quelle y est la place de l'École Royale Militaire? Avec quelles universités la Défense collabore-t-elle? Cherche-t-on à établir des synergies entre civils et militaires dans le domaine industriel et au niveau européen?

01.02 Minister Steven Vandeput (*Frans*): In 2018 zullen de interne studies van het Koninklijk Hoger Instituut voor Defensie (KHID) uitgevoerd worden door het Studiecentrum voor Veiligheid en Defensie. Ze zullen betrekking hebben op het veiligheids- en defensiebeleid, terrorisme en cyberveiligheid. Het

01.02 Steven Vandeput, ministre (*en français*): En 2018, les études internes à l'Institut royal supérieur de défense (IRSD) seront effectuées au sein du Centre d'études de sécurité et défense. Elles porteront sur la politique de sécurité et de défense, le terrorisme et la cybersécurité. Le budget de

budget van 4,6 miljoen euro voor het programma voor wetenschappelijk en technologisch onderzoek ligt in het verlengde van het bedrag voor de voorgaande jaren en is toereikend voor het volledige programma.

Van de 73 projecten worden er 6 uitgevoerd door het KHID, 51 door de KMS, 8 door het Militair Hospitaal Koningin Astrid, 3 door het War Heritage Institute en 5 in de laboratoria van Defensie.

Ik heb het KHID de opdracht gegeven het *triple helix*-model bij Defensie te implementeren, wat inhoudt dat er samenwerkingsakkoorden met bedrijven, onderzoeksinstituten en de academische wereld, in België en daarbuiten, worden gesloten.

Het incident is gesloten.

02 Vraag van de heer Jacques Chabot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de witte vloot van Defensie" (nr. 24353)

02.01 Jacques Chabot (PS): U bent van plan om taken van Defensie uit te besteden aan actoren uit de burgermaatschappij. Dat zou een besparing opleveren van 5.000 vte's, wat neerkomt op 275 miljoen euro. De zogenaamde witte vloot van zes vliegtuigen voor vipvluchten zou plaatsmaken voor leasingcontracten met de burgerluchtvaartsector, wat in acht jaar tijd een besparing van 12 tot 15% zou opleveren.

Werd er al een exact tijdspad uitgestippeld, ook inzake het budgettaire aspect, voor de afschaffing van de witte vloot? Op basis van welke berekening zou de uitbesteding een besparing van 12 tot 15% opleveren? Wat zullen de gevolgen zijn voor het personeel en de infrastructuur van de witte vloot? Zal er samengewerkt worden met andere overheidsdiensten (zoals B-FAST)? Wordt er al gepraat over overeenkomsten met de burgerluchtvaart?

02.02 Minister Steven Vandeput (Frans): De overgang van een commerciële vloot naar een dienstcontract is gepland voor de periode 2018-2021. De vliegtuigen zullen uit dienst worden genomen volgens het schema van de grote inspecties. Het dienstcontract voor de A321 zal geleidelijk worden vervangen door onze deelname aan het programma *Multi Role Tanker Transport* (MRTT) met ingang van 2020.

De besparingen kunnen worden gerealiseerd dankzij de stopzetting van het onderhoud van de huidige vloot, de verkoop ervan en de outsourcing

4,6 millions d'euros attribué au programme de recherches scientifiques et technologiques s'inscrit dans la continuité des années précédentes et couvre tout le programme.

Des 73 projets, six sont menés au sein de l'IRSD, 51 au sein de l'ERM, huit à l'Hôpital militaire Reine Astrid, trois au War Heritage Institute et cinq dans les laboratoires de la Défense.

J'ai chargé l'IRSD de la mise en œuvre du concept *triple helix* au sein de la Défense, qui implique des accords de collaboration avec des entreprises, des instituts de recherche et le monde académique, en Belgique et ailleurs.

L'incident est clos.

02 Question de M. Jacques Chabot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la flotte blanche de la Défense" (n° 24353)

02.01 Jacques Chabot (PS): Vous prévoyez d'externaliser vers le civil des tâches de la Défense. Ceci économiserait 5 000 ETP, soit 275 millions d'euros. La flotte "blanche" de six avions pour le transport de personnalités disparaîtrait au profit de contrats de leasing avec le civil, faisant faire une économie de 12 à 15 % dans les 8 ans.

Existe-t-il un calendrier précis, y compris budgétaire, sur l'extinction de la flotte blanche? Selon quel calcul obtenez-vous une économie de 12 à 15 % par l'externalisation? Quelles seront ses conséquences sur le personnel et les infrastructures de cette flotte blanche? Une collaboration avec d'autres services publics (comme B-FAST) est-elle prévue? Des accords avec l'aviation civile sont-ils en discussion?

02.02 Steven Vandeput, ministre (en français): La transition d'une flotte commerciale vers un contrat de service est prévue entre 2018 et 2021. Le retrait des avions se fera suivant les grandes inspections. Le contrat de service du A321 sera progressivement remplacé par notre participation dans le programme *Multi Role Tanker Transport* (MRTT) dès 2020.

Les économies proviendront de l'arrêt de l'entretien de la flotte actuelle, sa vente et l'externalisation de la maintenance. Le personnel technique quittera la

van het onderhoud. Het technische personeel zal Defensie via natuurlijke afvloeiing verlaten of zal worden omgeschoold om met de A400M te werken. Van de bemanning zal een aantal mensen in dienst blijven voor de vliegtuigen met een dienstcontract.

De grotere transportcapaciteit van het MRTT in vergelijking met de A321 kan de samenwerking met andere diensten zoals B-Fast verbeteren.

Het incident is gesloten.

03 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw **Julie Fernandez Fernandez** aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de pensioenen van de militairen" (nr. 24388)
- de heer **Alain Top** aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de problemen die militairen ondervinden voor de berekening van hun pensioen via MyPension" (nr. 24433)
- de heer **Jacques Chabot** aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de pensioenregeling voor de militairen" (nr. 24848)
- mevrouw **Katrin Jadin** aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het verlof voorafgaand aan het pensioen" (nr. 24960)

03.01 Julie Fernandez Fernandez (PS): Eind 2016 besloot deze regering zonder enig overleg de wettelijke pensioenleeftijd voor de militairen tegen 2030 op te trekken tot 63 jaar. In oktober leek er een akkoord te zijn om het beroep van militair als een zwaar beroep te erkennen, maar vandaag blijft er onduidelijkheid bestaan.

Wat is de huidige stand van de voorstellen inzake het einde van de loopbaan van de militairen en het loopbaansparen? Worden er andere voorstellen bestudeerd? Hoe staat het met de maatregelen die intern bij Defensie moeten worden genomen?

Wat zullen de budgettaire en menselijke gevolgen zijn?

03.02 Alain Top (sp.a): Militairen signaleerden me dat bij de berekening van hun pensioen via MyPension hun dienstjaren als tijdelijk militair ontbreken op hun loopbaanoverzicht. De ontbrekende jaren staan vermeld als onbekend, waardoor ze niet in rekening worden gebracht. Individuele pogingen om dat in orde te krijgen, mislukten. In een antwoord op een andere vraag zei de minister van Pensioenen dat de publieke sector zelf verantwoordelijk is voor het doorgeven van carrièregegevens. Hij dacht aan sancties voor publieke werkgevers die twee jaar na het verstrijken

Defensie après retraite ou sera converti à l'A400M. Certains équipages seront maintenus pour les avions sous contrat de service.

La grande capacité de transport du MRTT par rapport au A321 pourra améliorer la coopération avec d'autres services tel que B-FAST.

L'incident est clos.

03 **Questions jointes de**

- Mme **Julie Fernandez Fernandez** au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les pensions des militaires" (n° 24388)
- M. **Alain Top** au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les problèmes que rencontrent les militaires lors du calcul de leur pension via MyPension" (n° 24433)
- M. **Jacques Chabot** au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le régime de pension des militaires" (n° 24848)
- Mme **Katrin Jadin** au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le congé préalable avant la période de la pension" (n° 24960)

03.01 Julie Fernandez Fernandez (PS): Fin 2016, ce gouvernement a décidé sans concertation de relever l'âge de la retraite des militaires jusqu'à 63 ans en 2030. En octobre, il semblait y avoir un accord pour reconnaître comme pénible le métier de militaire, mais aujourd'hui, la situation reste floue.

Quel est l'état actuel des propositions concernant la fin de carrière des militaires et l'épargne de carrière? D'autres propositions sont-elles à l'étude? Qu'en est-il des mesures qui doivent être prises en interne à la Défense?

Quelles seront les conséquences budgétaires et humaines?

03.02 Alain Top (sp.a): Des militaires m'ont signalé que dans le calcul de leur pension qu'ils ont consulté sur le site MyPension, l'aperçu de leur carrière ne mentionne pas leurs années de service en tant que militaire temporaire. Les années manquantes sont signalées comme inconnues et ne sont donc pas comptabilisées. Des tentatives individuelles pour rectifier le calcul se sont avérées infructueuses. En réponse à une autre question, le ministre des Pensions a indiqué que la transmission des données relatives à la carrière relevait de la responsabilité du secteur public. Il a évoqué la

van de wettelijke termijn nog steeds niet hebben gedaan wat ze moeten doen.

Waarom geven sommigen de gegevens niet door? Hoe en wanneer zal de minister dat oplossen? Welke oplossing is er voor werknemers die met pensioen zouden mogen mochten alle gegevens correct zijn ingevoerd, maar moeten blijven doorwerken omdat er gegevens ontbreken? Dienen de gegevens manueel te worden opgezocht? Hoeveel militairen hebben nog geen zicht op een correcte pensioenberekening?

03.03 Jacques Chabot (PS): Het personeel van Defensie zou ontevreden zijn over het in de regering bereikte akkoord over de zware beroepen. Overeenkomstig de nieuwe pensioenregeling zouden de militairen tot zeven jaar langer moeten werken.

Zal het beroep van militair als zwaar beroep worden aangemerkt of zullen slechts enkele militairen dat statuut genieten? Heeft u het kostenplaatje van die maatregel becijferd en de gevolgen ervan voor de strategische visie onderzocht?

03.04 Katrin Jadin (MR): Naar aanleiding van het principebesluit tot hervorming van de pensioenregeling voor militairen en de start van de onderhandelingen over de pensioenhervorming heeft uw beleidscel zich ertoe verbonden om een regeling uit te werken voor verlof voorafgaand aan het pensioen, die gekoppeld is aan de specifieke eigenschappen van het beroep van een militair.

Hoe staat het met dit plan? Zal er een voorstel op tafel worden gelegd parallel met de onderhandelingen over de zware beroepen, zodat die onderhandelingen beter opschieten? Zal er overleg worden gepleegd met de vakbonden? Hoe zit het met het burgerpersoneel van Defensie?

03.05 Minister Steven Vandeput (Nederlands): De personeelsadministratie van Defensie en de Federale Pensioendienst (FPD) hebben over dit probleem vergaderd. Daar bleek dat Defensie alle gegevens tijdig heeft bezorgd. De FPD benadrukte dat iedereen zijn aanvraag aan haar moet richten en niet aan Defensie.

De problematiek kan geen aanleiding geven tot een verlenging van de loopbaan omdat de leeftijdsgrens onafhankelijk is van de gegevens op MyPension.

possibilité de sanctionner les employeurs publics qui n'auraient pas fait le nécessaire deux ans après l'expiration des délais prescrits par la loi.

Pourquoi certains employeurs publics omettent-ils de transmettre les données? Quand et comment le ministre entend-il résoudre le problème? Quelle sera la solution proposée aux travailleurs qui, si toutes les données avaient été transmises correctement, auraient pu partir à la retraite, mais sont obligés de continuer à travailler, en raison de données manquantes? La recherche des données doit-elle être effectuée manuellement? À ce jour, combien de militaires n'ont-ils pas encore une idée exacte du calcul de leur pension?

03.03 Jacques Chabot (PS): Le personnel de la Défense serait mécontent de l'accord au gouvernement fédéral sur les fonctions pénibles. Avec le nouveau régime de pensions, les militaires devraient travailler jusqu'à sept ans de plus.

La fonction de militaire sera-t-elle classée parmi les plus pénibles ou seuls quelques-uns bénéficieront-ils de ce statut? Avez-vous chiffré le coût de cette mesure et ses conséquences sur la vision stratégique?

03.04 Katrin Jadin (MR): Suite à la décision de principe de réformer le régime de pension des militaires et l'ouverture des négociations sur la réforme des pensions, votre cellule stratégique s'est engagée à étudier un système de congé préalable à la retraite, lié à la spécificité du métier de militaire.

Où en est ce projet? Une proposition est-elle attendue parallèlement à la négociation sur la pénibilité afin de faciliter son déroulement? En discutera-t-on avec les syndicats? Qu'en est-il du personnel civil de la Défense?

03.05 Steven Vandeput, ministre (en néerlandais): L'administration du personnel de la Défense et le Service fédéral des Pensions (SFP) ont organisé une réunion à ce sujet. Il est apparu, lors de cette concertation, que la Défense avait communiqué l'ensemble des données nécessaires dans les délais impartis. Le SFP a souligné qu'il convenait de lui adresser directement toute demande, sans passer par la Défense.

Ce problème ne peut donner lieu à une prolongation de la carrière étant donné que la limite d'âge ne dépend pas des données mentionnées sur

MyPension.

(Frans) Op de ministerraad van 4 april werd een voorontwerp van wet goedgekeurd met betrekking tot de erkenning van de zwaarte van sommige functies en tot wijziging van de pensioenen van de militairen. De tekst omvat de specifieke overgangsregeling voor de militairen en moet nog worden voorgelegd aan het Onderhandelingscomité voor het militaire personeel.

Defensie becijfert de budgettaire impact en de impact op de parameters van de strategische visie. Als gevolg van de wijziging van de pensioenleeftijd moeten bepaalde aspecten van de militaire loopbaan worden herbekeken, te beginnen met het einde van de loopbaan.

Zolang de besprekingen met de vakbonden niet hebben plaatsgevonden, kan ik u niet meer details bezorgen.

03.06 Julie Fernandez Fernandez (PS): Gezien uw non-antwoord zal ik u opnieuw een vraag stellen zodra er een akkoord is bereikt met de vakbonden, in de hoop dat het dan nog niet te laat is om onze militairen te helpen.

03.07 Alain Top (sp.a): Ik kan moeilijk geloven dat als er zes jaar ontbreken er geen invloed is op het pensioenbedrag en op de pensioenleeftijd. Ik zal de vraag voorleggen aan de minister van Pensioenen zodat alle militairen krijgen waar ze recht op hebben.

03.08 Minister Steven Vandeput (Nederlands): Voor mensen die als militair op pensioen gaan is er geen invloed op de leeftijd, noch op het bedrag. Voor mensen met een gemengde loopbaan is er wel impact, maar ik beheer MyPension niet. Bij problemen moet men de pensioendienst contacteren. Dat is vervelend, maar iedereen zal wel krijgen waar hij recht op heeft.

03.09 Alain Top (sp.a): Burgers kunnen via MyPension.be hun dossier raadplegen. Dit gaat echter over de toepassing van Capelo waar werkgevers, dus ook Defensie, gegevens moeten invoeren. Als die gegevens werden doorgespeeld, zal ik mijn vraag stellen aan de minister van Pensioenen.

03.10 Jacques Chabot (PS): Het zou interessant zijn om te weten wat de impact ervan is op het budget en op de leeftijdsopbouw.

03.11 Katrin Jadin (MR): Aangezien dit voor de

(En français) Le Conseil des ministres du 4 avril a approuvé un avant-projet de loi reconnaissant la pénibilité de fonctions et modifiant le régime de pensions des militaires. Ce texte reprend les mesures transitoires spécifiques à ceux-ci et doit être négocié au comité de négociation pour le personnel militaire.

La Défense chiffre l'impact budgétaire et l'impact sur les paramètres de la vision stratégique. La modification de l'âge de la pension nécessitera de revoir des aspects de la carrière militaire, en commençant par la fin de carrière.

Je ne peux donner plus de détails tant que les discussions avec les syndicats n'ont pas eu lieu.

03.06 Julie Fernandez Fernandez (PS): Face à cette non-réponse, je reviendrai vers vous dès qu'il y aura accord avec les syndicats, en espérant qu'il ne sera pas trop tard pour aider nos soldats.

03.07 Alain Top (sp.a): J'ai du mal à croire qu'un trou de six ans n'ait pas d'influence sur le montant de la pension ou l'âge du départ à la retraite. Je soumettrai la question au ministre des Pensions de manière à ce que tous les militaires obtiennent ce à quoi ils ont droit.

03.08 Steven Vandeput, ministre (en néerlandais): Pour ceux qui partent à la retraite en tant que militaires, cette situation n'aura d'influence ni sur leur âge ni sur le montant de leur pension. Les personnes ayant une carrière mixte seront bel et bien affectées mais ce n'est pas moi qui gère le site MyPension.be. En cas de problèmes, il faut contacter le service des pensions. C'est ennuyeux mais chacun obtiendra ce à quoi il a droit.

03.09 Alain Top (sp.a): Les citoyens ont la possibilité de consulter leur dossier sur le site MyPension.be. Il s'agit cependant de l'application de Capelo qui rassemble les données que les employeurs, donc aussi la Défense, doivent introduire. Si ces données ont été transmises, je poserai ma question au ministre des Pensions.

03.10 Jacques Chabot (PS): Il serait intéressant de connaître l'impact sur le budget et sur la pyramide des âges.

03.11 Katrin Jadin (MR): Vu l'importance de la

betrokken militairen een belangrijke kwestie is moet men daar in het kader van de onderhandelingen nauwlettend op toezien en moet men duidelijke antwoorden aanreiken om de ongerustheid weg te nemen.

Het incident is gesloten.

04 **Vraag van mevrouw Katrin Jadin aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het enthousiasme voor de legerdienst in België" (nr. 24402)**

04.01 **Katrin Jadin (MR):** Volgens een in maart bekendgemaakte peiling zou 65% van de Belgen en zelfs 78% van de Walen voorstander zijn van de herinvoering van de dienstplicht.

Wat zou het kostenplaatje daarvan zijn? Bestaan er tussenoplossingen, zoals een gedifferentieerde rekrutering?

04.02 **Minister Steven Vandeput (Frans):** De legerdienst werd in 1994 opgeschort omdat hij als onrechtvaardig en te duur werd beschouwd.

Het regeerakkoord voorziet niet in de herinvoering van de dienstplicht. Die herinvoering zou overigens geen antwoord bieden op de huidige dreigingen en uitdagingen, waarvoor er een beroepsleger nodig is, dat goed uitgerust en flexibel is, snel kan worden ingezet, een gespecialiseerde opleiding en training heeft gekregen en aan buitenlandse missies kan deelnemen. Praktisch gezien zou er capaciteit moeten zijn om mensen te selecteren en op te leiden, zou men over materieel en infrastructuur moeten beschikken, enz.

Het zou wel mogelijk zijn om een moderne reserve voor de lichte infanterie voor operationele taken op te bouwen, evenals een in cyberdefensie of bouwwerken gespecialiseerde reserve.

De duur van de aanwervingen zou natuurlijk moeten worden herbekeken.

04.03 **Katrin Jadin (MR):** Ondanks het enthousiasme heeft Defensie het moeilijk om mensen aan te trekken. Daarnaast moeten de opleidingen professioneler worden en worden gemoderniseerd. Zou men het bestaande enthousiasme niet moeten aangrijpen om de militaire loopbanen een duwtje in de rug te geven?

Het incident is gesloten.

De **voorzitter:** De samengevoegde vragen nrs. 24578 en 24959 van mevrouw Jadin worden

question pour les militaires concernés, il faudra être attentif dès la négociation et répondre clairement aux inquiétudes.

L'incident est clos.

04 **Question de Mme Katrin Jadin au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'engouement pour le service militaire en Belgique" (n° 24402)**

04.01 **Katrin Jadin (MR):** Selon un sondage publié en mars, 65 % des Belges et même 78 % des Wallons seraient favorables à la réintroduction du service militaire.

Quel en serait le prix? Existe-t-il des formules intermédiaires, comme des recrutements différenciés?

04.02 **Steven Vandeput, ministre (en français):** En 1994, le service militaire a été suspendu parce qu'il était considéré comme inéquitable et trop cher.

L'accord de gouvernement ne prévoit pas de le réintroduire. Ce ne serait d'ailleurs pas une solution aux menaces et défis actuels, qui requièrent une armée professionnelle, bien équipée et flexible, qui puisse être rapidement déployée, formée et entraînée de façon spécialisée, capable de s'engager dans des missions à l'étranger. Au niveau pratique, il faudrait pouvoir sélectionner et former, disposer de matériel et d'infrastructures, etc.

Une alternative consisterait en une réserve moderne d'infanterie légère pour des tâches opérationnelles, et une réserve spécialisée en cyberdéfense ou en construction.

La durée des engagements devrait évidemment être revue.

04.03 **Katrin Jadin (MR):** Il y a un problème de recrutement malgré l'engouement. De plus, les formations doivent être professionnalisées et modernisées. Ne faudrait-il pas profiter de cet enthousiasme pour promouvoir les carrières dans l'armée?

L'incident est clos.

Le **président:** Les questions n°s 24578 et 24959 de Mme Jadin sont retirées.

ingetrokken.

05 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Jacques Chabot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de verouderde staat van onze kazernes" (nr. 24513)
- mevrouw Katrin Jadin aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de staat van de legerkazernes" (nr. 24578)

05.01 Jacques Chabot (PS): De vakbonden en de militairen klagen over de uitgewoende kazernes. De meeste gebouwen beantwoorden niet meer aan de veiligheidsnormen en de staat van het sanitair laat te wensen over, meer bepaald als gevolg van een gebrek aan onderhoud.

Hoe zult u dat probleem verhelpen? Welke werken werden er uitgevoerd of aangevat sinds uw aantreden? Volstaan de voorgenomen investeringen?

05.02 Minister Steven Vandeput (Frans): Aangezien Defensie nogal wat vastgoed heeft en een deel ervan oud is, zijn er inderdaad gebouwen die niet langer beantwoorden aan de veiligheidsnormen of aan het gewenste niveau qua sanitaire voorzieningen. Er werd een renovatieplan opgesteld: er zal een algemene sanering worden uitgevoerd. Er werd eerst overlegd met de vertegenwoordigers van het personeel op lokaal niveau. Het plan werd besproken door het Hoog Overlegcomité (HOC) Welzijn.

Dankzij flexibele en open contracten kunnen gespecialiseerde aannemers vrij snel worden ingeschakeld voor het onderhoud, de vernieuwing en de uitbreiding van de infrastructuur, alsook om de infrastructuur in overeenstemming te brengen met de normen.

Sinds 2015 heeft Defensie 190 miljoen euro besteed aan de vernieuwing van haar infrastructuur en aan het onderhoud van de gebouwen.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter:** De samengevoegde vragen nrs. 24556 en 24559, en de vragen nrs. 24558 en 24560 van de heer Dallemagne worden omgezet in schriftelijke vragen.

06 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Tim Vandenput aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de F-16's" (nr. 24642)
- de heer Marco Van Hees aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de

05 **Questions jointes de**

- M. Jacques Chabot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'état de vétusté de nos casernes" (n° 24513)
- Mme Katrin Jadin au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'état des casernes militaires" (n° 24578)

05.01 Jacques Chabot (PS): Les syndicats et les militaires se plaignent de l'insalubrité des casernes. La plupart des bâtiments ne répondent plus aux normes de sécurité, les conditions sanitaires laissent à désirer, notamment en raison d'un défaut de maintenance.

Comment comptez-vous y remédier? Quels travaux ont-ils été réalisés ou entamés depuis votre entrée en fonctions? Les investissements prévus seront-ils suffisants?

05.02 Steven Vandeput, ministre (en français): En effet, en raison de l'âge et de l'importance du patrimoine immobilier de la Défense, certaines installations ne répondent plus aux normes de sécurité ou aux conditions sanitaires souhaitées. Un plan de rénovation a été élaboré: un assainissement global sera réalisé. La concertation avec les représentants du personnel a lieu d'abord à l'échelon local. Le plan a été discuté par le Haut comité de concertation (HCC) Bien-être.

Des contrats ouverts flexibles permettent l'intervention d'entrepreneurs spécialisés dans des délais relativement courts pour la maintenance, le renouvellement, l'extension et la mise aux normes de l'infrastructure.

Depuis 2015, la Défense a consacré 190 millions d'euros au renouvellement de son infrastructure et à l'entretien des bâtiments.

L'incident est clos.

Le **président:** Les questions jointes n°s 24556 et 24559, et les questions n°s 24558 et 24560 de M. Dallemagne sont transformées en questions écrites.

06 **Questions jointes de**

- M. Tim Vandenput au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les F-16" (n° 24642)
- M. Marco Van Hees au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les résultats

resultaten van de audit over het vervangen van de F-16's en de gevolgen daarvan" (nr. 24796)

- de heer Raoul Hedebouw aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de resultaten van de audit over het vervangen van de F-16's en de gevolgen daarvan" (nr. 24797)

- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de F-35's en projectielen die verarmd uranium bevatten" (nr. 24843)

- mevrouw Julie Fernandez Fernandez aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de beslissing van de regering om de F-16's te vervangen" (nr. 24849)

- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de audits inzake het F-16-vervangingsdossier" (nr. 24956)

de l'audit relatif au remplacement des F-16 et ses implications" (n° 24796)

- M. Raoul Hedebouw au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les résultats de l'audit relatif au remplacement des F-16 et ses implications" (n° 24797)

- M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les F-35 et les projectiles contenant de l'uranium appauvri" (n° 24843)

- Mme Julie Fernandez Fernandez au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le remplacement des F-16 décidé par le gouvernement" (n° 24849)

- M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les audits dans le cadre du dossier de remplacement des F-16" (n° 24956)

06.01 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Er bestaan verschillen tussen de eigenlijke auditresultaten en de samenvatting ervan. Waarom werd er tijdens de commissievergadering van vrijdag een rapport rondgedeeld waarin de conclusie van vraag 3 van de externe audit niet is opgenomen? Wie heeft de samenvatting opgesteld?

06.01 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Vu les différences entre l'audit et son résumé, pourquoi, en commission vendredi, avoir distribué un rapport qui ne reprend pas la conclusion de la question 3 de l'audit externe? Qui a rédigé le résumé?

Vrijdag zei generaal Debaene dat de F-16's niet kunnen worden gemoderniseerd om ze meer dan 8.000 vlieguren te laten afleggen. In de externe audit wordt erop gewezen dat, indien zou blijken dat de F-16's wel meer dan 8.000 vlieguren aankunnen, de manipulaties door de top van de Luchtcomponent een probleem vormen. Welke gevolgtrekkingen zult u maken indien blijkt dat de F-16's langer in dienst kunnen worden gehouden wat uw verantwoordelijkheid en die van de legertop betreft? Zult u de procedure stopzetten?

Vendredi, le général Debaene a dit l'impossibilité de moderniser les F-16 pour voler plus de 8 000 heures. Selon l'audit externe, si les 8 000 heures peuvent être dépassées, les manipulations de la direction de la Composante Air posent problème. Si l'on démontre qu'une prolongation des F-16 est possible, quelles conclusions en tireriez-vous quant à votre responsabilité et à celle du sommet de l'armée et arrêteriez-vous la procédure?

In de e-mails staat dat informatie die de beslissing om de F-16's te vervangen zou kunnen beïnvloeden, niet naar buiten mag worden gebracht. Wat kunt u ons daarover vertellen?

Les e-mails disent de ne pas transmettre une information vers l'extérieur qui pourrait influencer la décision du remplacement des F-16. Que pouvez-vous nous dire à ce sujet?

Hoe kwam men voor de externe audit terecht bij KPMG, gelet op de activiteiten van die multinational in de militaire sector en de banden met Lockheed Martin?

Comment a-t-on choisi KPMG pour réaliser l'audit externe, vu l'activité de cette multinationale dans le secteur militaire et ses partenariats avec Lockheed Martin?

06.02 Dirk Van der Maelen (sp.a): Zal de F-35 bij een aankoop worden uitgerust met een roterend Gatling-kanon? Kan in dat kanon munitie met verarmd uranium worden gebruikt? Zal men dan de Belgische wet volgen, die het gebruik van dergelijke munitie verbiedt? Zijn de auditrapporten waarvan deze ochtend sprake, betrouwbaar? Op basis van welke rechtsgrond?

06.02 Dirk Van der Maelen (sp.a): Les F-35, s'ils sont achetés, seront-ils équipés d'un canon rotatif Gatling? Ce canon permet-il l'utilisation de munitions à uranium appauvri? Dans ce cas, la loi belge interdisant l'utilisation de telles munitions sera-t-elle observée? Les rapports d'audit dont il a été question ce matin sont-ils confidentiels? En vertu de quelle base juridique le sont-ils?

06.03 Julie Fernandez Fernandez (PS): Naar aanleiding van de recente onthullingen over de geheimhouding door enkele hooggeplaatste militairen van het rapport van Lockheed Martin waaruit bleek dat de levensduur van de F-16's kan worden verlengd, werd er opdracht gegeven voor een intern en een extern onderzoek. De eerste resultaten zijn bekend.

Wie heeft de externe auditeur gekozen? Wat zijn uw persoonlijke conclusies over deze audits en hoe zal er verder gevolg aan gegeven worden? Vormen de resultaten een reden om de lopende procedure op te schorten?

06.04 Tim Vandenput (Open Vld): Naar verluidt lobbyt de voormalige adjunct-kabinetschef van de minister inmiddels voor Lockheed Martin. Volgens de minister behandelde hij op zijn kabinet louter parlementaire vragen en had hij niet te maken met het dossier van de opvolging van de F-16's, zoals ook moest blijken uit een audit van de Federale Interne Auditdienst (FIA). Ik verwijs hierbij ook naar een foto van de heer Put op de website van een zekere dr. James Neathery, met als bijkomende vermelding: *"Mr. Simon Put of the Belgian government at the Lockheed Martin F-35 manufacturing facility"*.

Hoe lang werkte die ex-medewerker al voor de minister voor bleek dat hij contact had met Lockheed Martin? Wanneer heeft hij het kabinet verlaten? Kan de minister de context bij de foto van de heer Put nader schetsen?

06.05 Minister Steven Vandeput (Nederlands): In de commissie voor de Landsverdediging heb ik bevestigd dat een extern onderzoek aantoonde dat de communicatie tussen de heer Put en Lockheed Martin enkel zijn sollicitatie betrof. Toen de heer Put mij meldde dat hij in de toekomst bij Lockheed Martin of een verwante onderneming wou gaan werken – volgens mij overigens niet als lobbyist – heb ik meteen de samenwerking beëindigd. Dat is dan ook onmiddellijk gebeurd, namelijk op 21 december 2017.

Ik heb de FIA een onderzoek laten voeren, waarbij de heer Put vrijwillig inzage heeft gegeven in al zijn mail- en telefoonverkeer. Daaruit bleek dat hij geen informatie had die relevant was voor een of meerdere kandidaten, noch dat hij die informatie zou hebben doorspeeld. Hij heeft echter zijn deelname aan het selectieproces voor Lockheed Martin niet gemeld, ondanks onze afspraken in die zin. Volgens de audit moeten zijn contacten met zijn

06.03 Julie Fernandez Fernandez (PS): À la suite des récentes révélations du secret maintenu par des hauts responsables militaires sur le rapport de Lockheed Martin montrant que la durée de vie des F-16 pouvait être prolongée, deux enquêtes – interne et externe – ont été commandées. Les premiers résultats sont connus.

Qui a choisi l'auditeur externe? Quelles sont vos conclusions personnelles sur ces audits et quelles seront les suites? Les résultats vous pousseront-ils à suspendre la procédure en cours?

06.04 Tim Vandenput (Open Vld): Il nous revient que l'ancien chef de cabinet adjoint du ministre exerce à présent des activités de lobbyiste pour Lockheed Martin. Le ministre affirme que l'intéressé ne traitait au cabinet que des questions parlementaires et n'a pas été impliqué dans le dossier du remplacement des F-16, comme devait, du reste, le confirmer un audit réalisé par le Service fédéral d'audit interne (SFAI). À cet égard, je renvoie également à une photo publiée sur le site d'un certain James Neathery accompagnée de la mention suivante: *"Mr. Simon Put of the Belgian government at the Lockheed Martin F-35 manufacturing facility"*.

Depuis combien de temps l'ancien collaborateur travaillait-il pour le ministre avant que ses contacts avec Lockheed Martin soient révélés? À quelle date a-t-il quitté le cabinet? Le ministre pourrait-il préciser le contexte dans lequel la photo précitée a été prise?

06.05 Steven Vandeput, ministre (en néerlandais): J'ai confirmé en commission de la Défense, que les résultats d'une enquête externe prouvent que les communications échangées entre M. Put et Lockheed Martin ne concernaient que sa candidature. Lorsque M. Put m'a informé qu'il souhaitait travailler à l'avenir pour Lockheed Martin ou une entreprise associée – et, selon moi, pas en tant que lobbyiste – j'ai mis un terme immédiat à notre collaboration. Cette décision a été exécutée sans délai, soit le 21 décembre 2017.

J'ai chargé le FAI de réaliser une enquête. Dans ce cadre, M. Put a délibérément laissé consulter l'intégralité de ses échanges téléphoniques et de courriels. Il est ainsi apparu qu'il ne disposait d'aucune information pertinente pour un ou plusieurs candidats et qu'il n'a transmis aucune donnée. Il n'a cependant pas signalé sa participation au processus de sélection de Lockheed Martin, en dépit des règles que nous

nieuwe werkgever louter in dat licht worden gezien. De toegevoegde foto dateert uit de periode voordat de heer Put bij mij op het kabinet werkzaam was.

Ik heb de documenten bij het commissiesecretariaat ingediend volgens de geplogenheden voor vertrouwelijke documenten. De *executive summary* van de documenten heb ik in de twee landstalen aan de parlementsleden bezorgd. Ik bied dus maximale transparantie, maar ik moet ook de vertrouwelijkheid respecteren.

Het rapport van het intern onderzoek is vertrouwelijk conform de wet van 1998. Het externe document beschouwt de opsteller als FIA *highly confidential*. Het gaat hier namelijk om een forensisch onderzoek, waarbij ook mails en telefoonverkeer worden geanalyseerd.

(Frans) Ik verwijs voor de twee onderzoeken naar wat er vrijdag in de commissie werd gezegd. De parlementsleden kunnen ook de documenten en de antwoorden van het F-16 System Program Office raadplegen. De inspecteur-generaal en de externe auditeur hebben aanbevelingen geformuleerd, die zo snel mogelijk opgevolgd moeten worden. Ik heb daartoe een nota gestuurd aan de chef Defensie. De verschillende teams zullen de evaluaties van de BAFO's voortzetten.

(Nederlands) Wat het gebruik van verarmd uranium betreft, de regering heeft voor een open procedure gekozen en de RfGP daarover is beschikbaar op het internet. In de RfGP staan geen eisen over uraniumversterkte munitie. Ik ken het aanbod van beide kandidaten niet precies en daarom kan ik niet op de vraag antwoorden. Het is voor alle duidelijkheid niet mijn eis, noch mijn wens dat de vliegtuigen zo zouden worden uitgerust.

06.06 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): U zegt dat uw medewerker, de heer Put, al contacten met Lockheed Martin had voor hij op uw kabinet werkte. Kunnen we hem niet uitnodigen in de commissie om voor meer duidelijkheid te zorgen?

06.07 Minister Steven Vandeput (Nederlands): Wat de heer Hedebouw zegt is totaal naast de kwestie. Er is een foto van de heer Simon Put voor een F-35, zoals er ook heel wat foto's bestaan met ander wapentuig. De heer Put was medewerker in het Parlement en heeft heel wat bezoeken op zijn actief.

avons convenues en ce sens. Selon l'audit, ses contacts avec son nouvel employeur doivent être exclusivement vus sous cet angle. La photo insérée date de la période précédant celle durant laquelle M. Put a été actif au sein du cabinet.

J'ai déposé les documents au secrétariat de la commission selon les procédures habituellement appliquées aux documents confidentiels. J'ai remis aux membres l'*executive summary* des documents dans les deux langues nationales. Je fournis dès lors un maximum de transparence, mais je suis également tenu de respecter la confidentialité.

Conformément à la loi de 1998, le rapport de l'enquête interne est confidentiel. Le rédacteur considère le document externe comme FAI *highly confidential*. Il s'agit en effet d'une expertise judiciaire dans le cadre de laquelle les échanges téléphoniques et de courriels sont également analysés.

(En français) Pour les deux enquêtes, je renvoie à ce qui a été dit vendredi en commission. Les parlementaires peuvent aussi consulter les documents et les réponses du *F-16 System Program Office*. L'inspecteur général et l'auditeur externe ont fait des recommandations qui devront être appliquées au plus vite. J'ai ainsi adressé une note au chef de la Défense. Les différentes équipes poursuivent les évaluations des BAFO.

(En néerlandais) En ce qui concerne l'utilisation d'uranium appauvri, le gouvernement a opté pour une procédure ouverte et le RfGP y afférent est consultable sur internet. Dans le RfGP, on ne trouve pas de critères relatifs aux munitions renforcées à l'uranium. Ne connaissant pas précisément l'offre des deux candidats, je ne suis pas en mesure de répondre à la question. Pour être tout à fait clair, ce n'est pour moi ni une exigence ni un souhait que les avions puissent accueillir cet équipement.

06.06 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Votre argument, c'est que votre collaborateur, M. Put, était actif auprès de Lockheed Martin avant de travailler pour vous? Et si on l'invitait en commission, pour plus de clarté?

06.07 Steven Vandeput, ministre (en néerlandais): Les affirmations de M. Hedebouw sont complètement hors de propos. Il existe une photo de M. Put posant devant un F-35, comme il existe de nombreux autres clichés avec d'autres armements. M. Put était un collaborateur parlementaire et a quantité de visites à son actif.

06.08 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Dat een van uw medewerkers, en niet van de minste, voor Lockheed Martin gaat werken, is wel degelijk een probleem! Men vraagt zich af of sommige mensen van uw kabinet weet hadden van bepaalde informatie, en we hebben hier te maken met iemand van uw kabinet die nadien overstapt naar Lockheed Martin en even voor zijn passage op uw kabinet op de foto staat in een F-35!

De **voorzitter**: De heer Put is niet op onze uitnodiging ingegaan en dat kan de minister niet helpen.

06.09 Raoul Hedebouw (PTB-GO!) (*Nederlands*): Hij kan nog een keer worden uitgenodigd.

De **voorzitter**: Dat klopt.

06.10 Dirk Van der Maelen (sp.a): Ik ben blij dat we hetzelfde standpunt hebben over verarmd uranium.

Volgens mij bepaalt de wet van 1998 dat een classificatie ongedaan kan worden gemaakt door wie ze heeft gegeven. Als een persoon zonder veiligheidsmachtiging van de minister een document krijgt, dan heeft de minister het impliciet gedeclassificeerd en kunnen we er vrij over praten. Als hij dat niet gedaan heeft, dan was de minister strafbaar toen hij een document dat niet gedeclassificeerd was, aan parlementsleden heeft bezorgd.

Het incident is gesloten.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.41 uur.

06.08 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Un de vos collaborateurs importants qui va travailler chez Lockheed Martin, c'est tout de même problématique! On se demande, ici, si des gens de votre cabinet étaient au courant, et votre ex-collaborateur s'est fait prendre en photo dans un F-35!

Le **président**: Ce n'est pas la faute du ministre si M. Put n'a pas répondu à notre invitation.

06.09 Raoul Hedebouw (PTB-GO!) (*en néerlandais*): Nous pouvons réitérer notre invitation.

Le **président**: C'est exact.

06.10 Dirk Van der Maelen (sp.a): Je suis ravi que nous soyons sur la même longueur d'onde à propos de l'uranium appauvri.

Il me semble qu'en vertu de la loi de 1998, la personne qui a décidé de la classification est habilitée à la révoquer. Lorsque le ministre remet un document à une personne sans habilitation de sécurité, il le déclassifie implicitement et nous pouvons en parler librement. Dans le cas contraire, le ministre a commis une infraction en remettant aux membres du Parlement un document non déclassifié.

L'incident est clos.

La réunion publique de commission est levée à 12 h 41.